



Έντυπο: 300.1.1

## Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης

Κυπριακή Δημοκρατία

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης  
Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα: Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Πρόγραμμα Σπουδών: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην  
Κλινική Διαιτολογία (Master of Science in Clinical  
Dietetics)



## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<b>Οδηγίες.....</b>	<b>2</b>
<b>Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.....</b>	<b>3</b>
<b>Εισαγωγή.....</b>	<b>4</b>
<b>Ευρήματα.....</b>	<b>5</b>
<b>Συμπεράσματα και Εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.....</b>	<b>8</b>
<b>Έντυπο: 300.1.....</b>	<b>10</b>



**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:**

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Συντώσης Λάμπρος	Καθηγητής	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Γιαννακούρης Νίκος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Ταραντίλης Πέτρος	Καθηγητής	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ντάφλος Νικόλαος	Εκπρόσωπος Επαγγελματικού Σώματος	Συμβούλιο Εγγραφής Επιστημόνων/Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων Κύπρου
Βασιλειάδης Μιχάλης	Υποψήφιος Διδάκτορας	Πανεπιστήμιο Κύπρου



## ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

### I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

**Περίληψη:** Η επιτόπια επίσκεψη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 20 Δεκεμβρίου 2016 στο "Πανεπιστήμιο Λευκωσίας" (University of Nicosia) στη Λευκωσία. Κατά την ημέρα της συνεδρίασης πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με μέλη του Συμβουλίου του Ιδρύματος, τη συντονίστρια του υπό αξιολόγηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) της Σχολής Επιστημών και Μηχανικής, το διδακτικό προσωπικό, τους φοιτητές και μέλη του Διοικητικού προσωπικού και της Επιτροπής Εσωτερικής Αξιολόγησης. Επίσης, κατά την επίσκεψη πραγματοποιήθηκε περιοδεία στους χώρους του Πανεπιστημίου (αίθουσες διδασκαλίας, εργαστηριακούς χώρους, Βιβλιοθήκη κ.ά.). Σκοπός της επίσκεψης της ΕΕΑ ήταν η αξιολόγηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Κλινική Διαιτολογία (MSc in Clinical Dietetics).

**Αναλυτικότερα:** Το πρωί της 20/12/2016 (ώρα 9:30) τα μέλη της 5μελούς ΕΕΑ επισκέφθηκαν το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας όπου τους υποδέχτηκαν ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του Ιδρύματος, Καθηγ. Νίκος Κατρακούλης και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, Καθηγ. Φίλιππος Πουγιούτας. Στη συνέχεια, ο Πρύτανης παρουσίασε στην ΕΕΑ την οργανωτική δομή, τα ακαδημαϊκά προγράμματα και τις ερευνητικές δραστηριότητες του Πανεπιστημίου, για να ακολουθήσει ειδικότερη παρουσίαση της Σχολής Επιστημών & Μηχανικής και του Τμήματος Επιστημών Ζωής & Υγείας (στα οποία υπάγεται το υπό αξιολόγηση ΠΜΣ) από τους Καθηγ. Γεώργιο Γρηγορίου και Κυριάκο Φελέκκη, Κοσμήτορα της Σχολής και Πρόεδρο του Τμήματος, αντίστοιχα.

Αμέσως μετά, η ΕΕΑ συναντήθηκε με την υπεύθυνη-συντονίστρια του υπό αξιολόγηση ΠΜΣ, Δρ. Ελένη Ανδρέου, η οποία ενημέρωσε διεξοδικά τα μέλη της επιτροπής για τη δομή, το περιεχόμενο και τις ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος. Στη συνέχεια, ακολούθησαν ξεχωριστές συναντήσεις με τα 6 (από τα συνολικά 9) μέλη του διδακτικού προσωπικού που ήταν παρώντα (Δρ. Δόνα Χειλέτη, Δρ. Δημήτρη Ιακωβίδη, Δρ. Ελένη Φιλίππου, Δρ. Φρόσω Χατζηλουκά, Δρ. Μαρία Χριστοφίδου και Δρ. Μαίρη Οικονόμου). Στη συνέχεια η ΕΕΑ συναντήθηκε με αντιπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και των διοικητικών υπαλλήλων. Τέλος, ακολούθησε συνάντηση με την Υπεύθυνη της Επιτροπής Εσωτερικής Αξιολόγησης (Αναπληρώτρια Πρύτανη Καθηγ. Έντνα Γιαμασάκη- Πατρικίου) και ενημερώθηκε για τις διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώθηκε στις 18:30 μετά από σύντομη συνάντηση και πάλι με τη συντονίστρια του προγράμματος.

**Εκθέσεις, έγγραφα & άλλα στοιχεία που εξετάστηκαν από την επιτροπή:** Η ΕΕΑ εξέτασε τη διδακτέα ύλη των προσφερόμενων μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και ενδεικτικά εγχειρίδια και πτυχιακές εργασίες των φοιτητών. Επίσης, αξιολόγησε τα βιογραφικά σημειώματα των εκπαιδευτών, τα στατιστικά δεδομένα που σχετίζονται με τη διδασκαλία, τις δυνατότητες έρευνας και συνεργασίας με άλλα Ιδρύματα, τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης, και τις λοιπές δραστηριότητες του συγκεκριμένου ΠΜΣ της Σχολής.



## **II. Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης**

Η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι η αίτηση του υποβλήθηκε από τη Σχολή (Έντυπο Αρ. 200.1) ικανοποιεί τα κριτήρια ποιότητας και πληρότητας του έθεσε ο Φορέας Δ.Ι.Π.Α.Ε. Το ίδιο ισχύει αναφορικά και με τις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, γενικότερα, αλλά και του υπό αξιολόγηση ΠΜΣ, ειδικότερα.

### **ΕΥΡΗΜΑΤΑ:**

#### **1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ**

Τα κριτήρια εισδοχής των φοιτητών διασφαλίζουν τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ. Σε περίπτωση που οι φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο πρόγραμμα έχουν έλλειψη γνώσεων στους τομείς της διατροφής–διαιτολογίας, παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων (5 στο σύνολο) από το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ). Η συντονίστρια του προγράμματος ενημέρωσε την ΕΕΑ ότι η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται πριν την έναρξη των μεταπτυχιακών μαθημάτων.

Σύμφωνα με τη μελέτη βιωσιμότητας, ο προτεινόμενος αριθμός φοιτητών είναι 25 άτομα ανά εξάμηνο. Το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 η πλειονότητα των φοιτητών είναι από την Κύπρο. Περίπου ίσος αριθμός ανδρών και γυναικών συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα και παρέχει τη δυνατότητα δύο επικαλυπτόμενων κατευθύνσεων, μίας όπου οι φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση ερευνητικής μεταπτυχιακής εργασίας και μία όπου αντί για την πτυχιακή εργασία επιλέγουν συμπληρωματικά κατ-επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (67.5 ECTS υποχρεωτικά μαθήματα και για τις δύο κατευθύνσεις, 30 ECTS πρακτική άσκηση, 22.5 ECTS μαθήματα επιλογής ή 22.5 ECTS μεταπτυχιακή εργασία). Η πρακτική άσκηση των φοιτητών διενεργείται και στα τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Η ΕΕΑ εκφράζει την ικανοποίησή της για τον τρόπο οργάνωσης και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου που είναι εφάμιλλη άλλων αντίστοιχων διεθνών προγραμμάτων σπουδών.

Ο αριθμός των φοιτητών, περίπου 20 άτομα ανά μάθημα, είναι σύμφωνος με τα διεθνή πρότυπα. Ιδιαίτερα ικανοποιητική κρίνεται και η σχέση του αριθμού διδασκόντων προς διδασκόμενους (περίπου 1 προς 5), καθώς και η συνέργεια φοιτητών και διδασκόντων (σύμφωνα με τη γνώμη των φοιτητών).

Η ΕΕΑ κρίνει ότι η υποστήριξη των φοιτητών στη διαδικασία μάθησης είναι πολύ ικανοποιητική. Το σύνολο σχεδόν των διδασκόντων είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου και τα μαθήματα γίνονται σε εβδομαδιαία βάση, για 12-13 εβδομάδες. Αυτή η πρακτική ευνοεί τη συχνή επαφή διδασκόντων και διδασκομένων με θετικά αποτελέσματα για την ακαδημαϊκή διαδικασία.

Διαπιστώθηκε επάρκεια στη διαθεσιμότητα χώρων και μέσων υποστήριξης της διδασκαλίας. Ιδιαίτερα θετική κρίνεται η διαθεσιμότητα εργαστηριακών χώρων και οργάνων για την υποστήριξη των εργαστηριακών μαθημάτων και της έρευνας.

Υπάρχει σαφής πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.



Το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζεται από 9 διδάσκοντες (8 με PhD) και 1 με MSc. Από τους 9 διδάσκοντες, οι 8 διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο ενώ ένας είναι επισκέπτης καθηγητής από την Ελλάδα. Έχει αναφερθεί συνεργασία με προσκεκλημένους καθηγητές/διδάσκοντες, όπου κρίνεται χρήσιμο, κάτι που ευνοεί ιδιαίτερα την εμβάθυνση των φοιτητών σε συγκεκριμένους τομείς.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι το ακαδημαϊκό προσωπικό διαθέτει όλα τα τυπικά και κυρίως τα ουσιαστικά προσόντα για την υποστήριξη των μαθημάτων. Πολλοί συμμετέχουν ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα και έχουν καθιερωμένες συνεργασίες με ερευνητές στην Κύπρο και το εξωτερικό. Διαπιστώθηκε όμως ότι άνω του 70% των διδασκόντων δεν έχουν να επιδείξουν σημαντικό δημοσιευμένο ερευνητικό έργο, τόσο συνολικά όσο και τα τελευταία χρόνια, στα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκουν.

## 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η δομή και ο τρόπος διεξαγωγής των μαθημάτων και του εκπαιδευτικού έργου εγγυάται την ουσιαστική, ολοκληρωμένη και αποτελεσματική επιμόρφωση και εκπαίδευση των φοιτητών. Ιδιαίτερα θετικά κρίνεται η δυνατότητα επιλογής για ερευνητική διατριβή ή για παρακολούθηση μεγαλύτερου αριθμού μαθημάτων (3 μαθήματα).

Τέλος, οι φοιτητές που φοιτούν στο πρόγραμμα το παρακολουθούν ανελλιπώς (πλήρης παρακολούθηση του προγράμματος) και δεν υπάρχουν φοιτητές μερικής φοίτησης ή φοίτησης παράλληλα με κάποια άλλη δραστηριότητα. Με βάση τα στοιχεία που ζητήθηκαν από την ΕΕΑ και δόθηκαν από την συντονίστρια του ΠΜΣ διαφαίνεται μια πολύ ικανοποιητική διασφάλιση προϊόντων σπουδών.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι απαιτείται πιο οργανωμένη διαδικασία ανατροφοδότησης των διδασκόντων σχετικά με την αξιολόγηση των φοιτητών. Διαπιστώθηκε ασυμφωνία κάποιων αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών (syllabi) που περιλαμβάνονταν στην αίτηση με τα τρέχοντα προγράμματα σπουδών.

Οι συνολικές πιστωτικές μονάδες (ECTS) του προγράμματος είναι 120, από αυτές 67,5 πιστωτικές μονάδες αφορούν τα υποχρεωτικά μαθήματα, 22,5 μαθήματα επιλογής ή την πτυχιακή μελέτη (έρευνα για διατριβή) και 30 την πρακτική άσκηση.

Η πρακτική άσκηση γίνεται και στα 4 εξάμηνα. Η ΕΕΑ διατυπώνει επιφυλάξεις σχετικά με την έναρξη της πρακτικής άσκησης από το πρώτο εξάμηνο καθότι οι φοιτητές δεν έχουν προλάβει να αποκτήσουν αρκετή θεωρητική γνώση.

Ο αριθμός συνεργασιών του προγράμματος, με άλλα ίδρυματα κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός, λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα λειτουργεί για μικρό χρονικό διάστημα. Προβληματική κρίνεται η απουσία προσκεκλημένων εισηγητών διεθνούς κύρους, γεγονός που μειώνει τη διεθνή απήχηση του προγράμματος.

Το ΠΜΣ συγκρίνεται θετικά με αντίστοιχα προγράμματα ΠΜΣ που λειτουργούν στο εξωτερικό σε αντίστοιχα ίδρυματα και υπερτερεί τουλάχιστον κάποιων προγραμμάτων που λειτουργούν στην Κύπρο.



Οι απόφοιτοι του προγράμματος αναμένεται να έχουν την απαραίτητη κατάρτιση αλλά και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για να ανταποκριθούν επαρκώς στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες που θα κληθούν να υπηρετήσουν. Οι συνεισφορά τους στην κοινωνία αναμένεται να είναι πολύ θετική.

### **3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ**

Όπως προαναφέρθηκε, πολλοί από τους διδάσκοντες συμμετέχουν ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα και διατηρούν δίκτυα ερευνητικής συνεργασίας με πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα στην Κύπρο και το εξωτερικό. Διαπιστώθηκε όμως ότι άνω του 70% των διδασκόντων δεν έχουν να επιδείξουν σημαντικό δημοσιευμένο ερευνητικό έργο, τόσο συνολικά όσο και τα τελευταία χρόνια, στα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκουν.

Η απουσία ικανοποιητικού ερευνητικού έργου από μερίδα του επιστημονικού προσωπικού και η απουσία συνεργασίας με προσκεκλημένους καθηγητές διεθνούς κύρους περιορίζει σημαντικά τη διεθνή προβολή και ανταγωνιστικότητα του προγράμματος.

### **4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι οι διοικητικοί μηχανισμοί υποστήριξης των φοιτητών και του διοικητικού προσωπικού θεωρούνται πολύ ικανοποιητικοί. Υπάρχει θεσμοθετημένη υπηρεσία φοιτητικής μέριμνας, η οποία υποστηρίζει επαρκώς τους φοιτητές στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες. Επιπλέον, η απόδοση των φοιτητών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Οι κτηριακές υποδομές, οι εγκαταστάσεις και ο διαθέσιμος εργαστηριακός εξοπλισμός υπάρχουν σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα. Συγκεκριμένα, τόσο ο αριθμός όσο και το μέγεθος των εγκαταστάσεων και ο αριθμός και η ποιότητα του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κτλ.), είναι σε πολύ καλά επίπεδα.

Η ΕΕΑ δεν έχει πληροφόρηση για το αν το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά κτλ.) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ωστόσο, φαίνεται να παρέχεται στο διδακτικό προσωπικό η δυνατότητα επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.

Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του Πανεπιστημίου φαίνεται ότι γίνεται αποτελεσματικά από τα αρμόδια θεσμικά ακαδημαϊκά όργανα. Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού προσωπικού πλήρους απασχόλησης θεωρούνται ανάλογες αντίστοιχων προγραμμάτων που προσφέρονται από μη κρατικά Πανεπιστήμια. Αντίθετα, η ωριαία αποζημίωση που δίνεται στους διδάσκοντες μερικής απασχόλησης θεωρείται χαμηλή (σύμφωνα με τη γνώμη ορισμένων εκπαιδευτών) και δεν φαίνεται να διαφοροποιείται επάρκως ανάλογα με τα ακαδημαϊκά προσόντα του διδάσκοντα.



## 5. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Δ/Ε

## 6. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δ/Ε

### ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ<sup>1</sup>

Η ΕΕΑ εκφράζει την ικανοποίησή της για τον τρόπο οργάνωσης του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Κλινική Διαιτολογία, του Πανεπιστημίου της Λευκωσίας, το οποίο κρίνεται εφάμιλλο αντίστοιχων προγραμμάτων σπουδών της αλλοδαπής.

Οι κτηριακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των αιθουσών εργαστηριακών ασκήσεων, τις αίθουσες υπολογιστών, τη βιβλιοθήκη κλπ) και τα διαθέσιμα εργαστηριακά όργανα επαρκούν για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του προγράμματος.

Η ΕΕΑ κρίνει ότι η υποστήριξη των φοιτητών στη διαδικασία μάθησης είναι πολύ ικανοποιητική. Το ακαδημαϊκό προσωπικό διαθέτει όλα τα τυπικά και κυρίως τα ουσιαστικά προσόντα για την υποστήριξη των μαθημάτων. Πολλοί συμμετέχουν ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα και έχουν καθιερωμένες συνεργασίες με ερευνητές στην Κύπρο και το εξωτερικό. Η ΕΕΑ προτείνει, ωστόσο, την περαιτέρω προσπάθεια εύρεσης πόρων μέσω συνεργασιών με φορείς που ενδιαφέρονται για το αντικείμενο του ΠΜΣ, καθώς και την ενίσχυση του ερευνητικού έργου μέσω αυτοχρηματοδότησης (δηλαδή, διάθεσης μέρους των εσόδων από τα δίδακτρα των φοιτητών για τις ανάγκες εκπόνησης ερευνητικών διατριβών από τους φοιτητές). Το σημείο αυτό κρίνεται σημαντικό καθώς η διάθεση μικροποσών για κάλυψη των ερευνητικών αναγκών των φοιτητών (όπως δηλώθηκε από τους φοιτητές αλλά και από εκπαιδευτές) σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί και δεν ευνοεί προς την κατεύθυνση προσέλκυσης των φοιτητών για εκπόνηση ερευνητικών εργασιών.

Το σύνολο σχεδόν των διδασκόντων είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου και τα μαθήματα γίνονται σε εβδομαδιαία βάση, για 12-13 εβδομάδες. Από τους εννέα (9) διδάσκοντες, οχτώ (8) είναι κάτοχοι PhD και ένας (1) κάτοχος MS. Από τους εννέα (9), οι οχτώ (8) διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο ενώ ένας είναι επισκέπτης καθηγητής από την Ελλάδα. Αυτή η πρακτική ευνοεί την συχνή επαφή διδασκόντων και διδασκομένων με θετικά αποτελέσματα για την ακαδημαϊκή διαδικασία.

<sup>1</sup> Σημειώνεται ότι στο σημείο αυτό, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης αναμένεται να τεκμηριώσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της στη βάση του Εντύπου με αρ. 300.1. Δεν αναμένεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης να υποβάλει εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη του υπό αξιολόγηση προγράμματος σπουδών. Η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.



Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η πρακτική άσκηση των φοιτητών διενεργείται και στα τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για την περίπτωση των ερευνητικών μεταπτυχιακών εργασιών υπάρχει σαφής πολιτική και έλεγχος για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.

Οι απόφοιτοι του προγράμματος αναμένεται να έχουν την απαραίτητη κατάρτιση αλλά και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για να ανταποκριθούν επαρκώς στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες που θα κληθούν να υπηρετήσουν. Η συνεισφορά τους στην κοινωνία αναμένεται να είναι πολύ θετική.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι οι διοικητικοί μηχανισμοί υποστήριξης των φοιτητών και του διοικητικού προσωπικού θεωρούνται πολύ ικανοποιητικοί. Υπάρχει θεσμοθετημένη υπηρεσία φοιτητικής μέριμνας η οποία υποστηρίζει επαρκώς τους φοιτητές στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες. Επιπλέον, η απόδοση των φοιτητών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Οι κτηριακές υποδομές, οι εγκαταστάσεις και ο διαθέσιμος εξοπλισμός απαντώνται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα. Συγκεκριμένα, τόσο ο αριθμός και το μέγεθος των εγκαταστάσεων όσο και ο αριθμός και η ποιότητα του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα κτλ.), είναι σε πολύ καλά επίπεδα.

Η ΕΕΑ εκφράζει την ικανοποίησή της για τον τρόπο οργάνωσης και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου που είναι εφάμιλλη άλλων αντίστοιχων διεθνών ΠΜΣ στην Κλινική Διαιτολογία.



Έντυπο: 300.1

**Κριτήρια και Δείκτες Ποιότητας**  
**Εξωτερική Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών**

Ίδρυμα: Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Τίτλος Προγράμματος: Κλινική Διαιτολογία

Διάρκεια Προγράμματος: 2 έτη

Ημερομηνία Αξιολόγησης: 20/12/2016

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (Ι)/2015].

Το έγγραφο περιγράφει τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας που θα εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των ίδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και αποτελεί αναπόσταστο μέρος της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

**ΟΔΗΓΙΕΣ:** Σημειώστε για κάθε δείκτη ή κριτήριο αυτό που ισχύει.

1. Εφαρμόζεται στον ελάχιστο βαθμό
2. Ισχύει σε μη ικανοποιητικό Βαθμό
3. Ισχύει σε ικανοποιητικό Βαθμό
4. Ισχύει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό
5. Ισχύει και αποτελεί καλή πρακτική

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση κριτηρίων που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λόγω της φύσης του ίδρυματος ή / και του προγράμματος σπουδών, να σημειώνεται **Δ / Ε = Δεν εφαρμόζεται και να εξηγήσετε ποια είναι η αντίστοιχη πολιτική του ίδρυματος για το συγκεκριμένο κριτήριο**



### Μέλη Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Συντώσης Λάμπρος	Καθηγητής	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Γιαννακούρης Νίκος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Ταραντίλης Πέτρος	Καθηγητής	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ντάφλος Νικόλαος	Εκπρόσωπος Επαγγελματικού Σώματος	Συμβούλιο Εγγραφής Επιστημόνων/Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων Κύπρου
Βασιλειάδης Μιχάλης	Υποψήφιος Διδάκτορας	Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ημερομηνία και Ώρα Επιτόπιας Επίσκεψης: 20/12/2016, 09:30 π.μ.

Διάρκεια Επιτόπιας Επίσκεψης: 9.5 ώρες



### 1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

		1	2	3	4	5
1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου					
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.				✓	
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την εποικοδομητική διαδικασία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.				✓	
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:				✓	
1.1.3.1	Η εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου και η έγκαιρη δημοσιοποίησή του.				✓	
1.1.3.2	Η γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές/τριες και η εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες.				✓	
1.1.3.3	Οι επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό			✓		
1.1.3.4	Οι διαδικασίες εκπόνησης πτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών / πρακτικής άσκησης				✓	
1.1.3.5	Οι διαδικασίες διεξαγωγής και η μορφή εξετάσεων και αξιολόγησης φοιτητών/τριών.				✓	
1.1.3.6	Η αποτελεσματική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και διευκόλυνση της συμμετοχής της στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.			✓		
1.1.4	Παρέχονται στους φοιτητές/τριες του προγράμματος σπουδών, επαρκείς και σύγχρονοι μαθησιακοί πόροι περιλαμβανομένων:					✓
1.1.4.1	των εγκαταστάσεων					✓
1.1.4.2	της βιβλιοθήκης					✓
1.1.4.3	της υποδομής					✓
1.1.4.4	της φοιτητικής μέριμνας					✓



	1.1.4.5 της ακαδημαϊκής καθοδήγησης					✓
1.1.5	Εφαρμόζεται πολιτική τακτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων – φοιτητών				✓	
1.1.6	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος παρέχουν έγκαιρη και αποτελεσματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές τους.				✓	
1.1.7	Οι θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη των φοιτητών και την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό είναι αποτελεσματικοί.				✓	
1.1.8	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι αποτελεσματικοί.				✓	
1.1.9	Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/τριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση είναι αποτελεσματικοί.				✓	
1.1.10	Οι διαδικασίες ακαδημαϊκής συμβουλευτικής (mentoring) είναι διαφανείς και αποτελεσματικές σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ακαδημαϊκού φόρτου.				✓	
1.1.11	Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.				✓	
1.1.12	Στο πρόγραμμα σπουδών οι μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και επίλυσης διαφορών είναι ικανοποιητικοί.				✓	

Ο προσδοκώμενος αριθμός Κύπριων και αλλοδαπών φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών είναι 30 άτομα. Ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών αναμένεται να είναι από την Κύπρο. Ο μέγιστος προγραμματισμένος αριθμός φοιτητών κατά τμήμα είναι 14 άτομα.

1.2	Διδασκαλία	1	2	3	4	5
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.				✓	
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.				✓	
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.				✓	
1.2.4	Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι σαφή, επαρκή και σε γνώση των				✓	



	φοιτητών/τριών.				
1.2.5	Εφαρμόζονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία.			✓	
1.2.6	Στη διδασκαλία υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης.			✓	
1.2.7	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων και διδακτικές σημειώσεις) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία των επιμέρους μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.			✓	

Η μεθοδολογία των μαθημάτων κρίνεται πολύ ικανοποιητική και κατάλληλη για την εμπέδωση της γνώσης από τους φοιτητές.

1.3	Διδακτικό Προσωπικό	1	2	3	4	5
1.3.1	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, και τα γνωστικά αντικείμενα του προσωπικού αυτού υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.				✓	
1.3.2	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος έχουν συναφή τυπικά κι ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος, όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες, περιλαμβανομένων των ακόλουθων:					
	1.3.2.1 Εξειδίκευση στα διδασκόμενα μαθήματα, με προτίμηση διδακτορικό στο θέμα.				✓	
	1.3.2.2 Δημοσιεύσεις στο γνωστικό αντικείμενο	✓				
1.3.3	Τα γνωστικά αντικείμενα των Επισκεπτών Καθηγητών υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.				✓	
1.3.4	Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό έχει τα απαιτούμενα προσόντα, επαρκή επαγγελματική πείρα και εξειδίκευση για τη διδασκαλία περιορισμένου αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.				✓	
1.3.5	Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών, το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό δεν υπερβαίνει το 30% του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.				✓	
1.3.6	Το διδακτικό προσωπικό κάθε ιδιωτικής και δημόσιας σχολής κατά ποσοστό όχι μικρότερο του 70% κατέχει				✓	



	αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό τίτλο κατά μία βαθμίδα ανώτερο από το επίπεδο του προγράμματος στο οποίο διδάσκει.				
1.3.7	Ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του προγράμματος σπουδών.				✓
1.3.8	Ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.				✓
1.3.9	Ο χρόνος διδασκαλίας του ακαδημαϊκού προσωπικού δεν περιορίζει τη διεξαγωγή έρευνας, τη συγγραφή και την κοινωνική προσφορά.				✓
1.3.10	Οι μελλοντικές αποχωρήσεις / συνταξιοδοτήσεις, αναμενόμενες προσλήψεις και εξελίξεις του ακαδημαϊκού προσωπικού εξασφαλίζουν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας.				
1.3.11	Ο Συντονιστής του προγράμματος έχει τα προσόντα και την εμπειρία για να συντονίζει με επάρκεια το πρόγραμμα σπουδών.				✓
<p>Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού κρίνεται επαρκής για την υποστήριξη του προγράμματος σπουδών. Όλοι οι διδάσκοντες έχουν συναφή τυπικά κι ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος. Όμως άνω του 70% των διδασκόντων δεν έχουν να επιδείξουν σημαντικό δημοσιευμένο ερευνητικό έργο τόσο συνολικά όσο και τα τελευταία χρόνια, στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Η αναλογία ακαδημαϊκών/φοιτητών είναι ικανοποιητική.</p>					

## 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1	Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.1.1	Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος σπουδών διατυπώνονται σε μορφή αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του ίδρυματος.				✓	
2.1.2	Ο σκοπός του προγράμματος και τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιοποιούνται ως οδηγός για τον σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών.				✓	



2.1.3	Ο τίτλος και το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνονται στις βασικές πρόνοιες των αντίστοιχων Επαγγελματικών και Επιστημονικών Σωμάτων, για σκοπούς εγγραφής στα σώματα αυτά.				✓
2.1.4	Το περιεχόμενο του προγράμματος, οι μορφές αξιολόγησης, τα διδακτικά υλικά και ο εξοπλισμός οδηγούν στην επίτευξη του σκοπού του προγράμματος και στη διασφάλιση των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.				✓
2.1.5	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες και στα μέλη του ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού.				✓
2.1.6	Η μαθησιακή διαδικασία είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.				✓
2.1.7	Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται στους/στις φοιτητές/τριες ανταποκρίνεται στον σκοπό και στα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.				✓

Η δομή και ο τρόπος διεξαγωγής των μαθημάτων και του εκπαιδευτικού έργου εγγυάται την ουσιαστική, ολοκληρωμένη και αποτελεσματική επιμόρφωση και εκπαίδευση των φοιτητών.

2.2	Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.2.1	Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων καθορίζουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, τις διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτηών/τριών.				✓	
2.2.2	Εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και υπάρχει πραγματική αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και φόρτου εργασίας κατά μάθημα και κατά εξάμηνο για τον φοιτητή, είτε αυτός παρακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών είτε είναι εγγεγραμμένος και φοιτά παράλληλα σε περισσότερα προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.				✓	
2.2.3	Το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με συνεκτικό τρόπο και ακολουθία, ώστε έννοιες που λειτουργούν ως προϋποθέσεις να προηγούνται της διδασκαλίας άλλων πιο σύνθετων και γνωστικά πιο απαιτητικών έννοιών.				✓	



2.2.4	Ο τίτλος του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα, και το περιεχόμενο είναι συμβατά μεταξύ τους.				✓	
2.2.5	Το πρόγραμμα σπουδών, πέραν των μαθημάτων στα κύρια γνωστικά αντικείμενα, περιέχει ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης.				✓	
2.2.6	Το περιεχόμενο των μαθημάτων και ενοτήτων και οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές/τριες.				✓	
2.2.7	Ο αριθμός και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος είναι επαρκή για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.				✓	
2.2.8	Το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος αντικατοπτρίζει τα τελευταία επιτεύγματα / εξελίξεις στην επιστήμη, στις τέχνες, στην έρευνα και στην τεχνολογία.				✓	
2.2.9	Δίνεται ευελιξία επιλογών / δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες ή στις ανάγκες των φοιτηών/τριών με ειδικές ανάγκες.				✓	

Η δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγγυούνται την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές. Ιδιαίτερα θετικά κρίνεται η δυνατότητα επιλογής για ερευνητική διατριβή ή η παρακολούθηση μεγαλύτερου αριθμού μαθημάτων (3 μαθήματα).

Τέλος οι φοιτητές που φοιτούν στο πρόγραμμα, το παρακολουθούν ανελλιπώς (πλήρης παρακολούθηση του προγράμματος) και δεν υπάρχουν κάποιοι μερικής φοίτησης ή φοίτησης παράλληλα με κάποια άλλη δραστηριότητα.

2.3	Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.3.1	Οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών καθορίζουν σαφείς αρμοδιότητες και διαδικασίες.				✓	
2.3.2	Διασφαλίζεται η συμμετοχή στις διαδικασίες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος σπουδών				✓	
2.3.2.1	των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού				✓	
2.3.2.2	των μελών του διοικητικού προσωπικού				✓	



	2.3.2.3 των φοιτητών/τριών				✓	
2.3.3	Ο οδηγός, ή/και οι κανονισμοί διασφάλισης ποιότητας παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την υποστήριξη και διαχείριση του προγράμματος σπουδών.				✓	
2.3.4	Η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας αποτελεί ακαδημαϊκή διαδικασία και δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη ακαδημαϊκούς παράγοντες.				✓	
Με βάση τα στοιχεία που ζητήθηκαν από την ΕΕΑ και δόθηκαν από τον συντονιστή του προγράμματος, διαφαίνεται μια πολύ ικανοποιητική διασφάλιση ποιότητα σπουδών.						
2.4	Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.4.1	Διενεργείται αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στον σχεδιασμό, στην έγκριση, στην παρακολούθηση και στην αναθεώρησή του.				✓	
2.4.2	Διασφαλίζεται ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.				✓	
2.4.3	Διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διαχείρισης και ανάπτυξης των προγραμμάτων σπουδών είναι ακαδημαϊκή διαδικασία η οποία λειτουργεί χωρίς οποιεσδήποτε μη ακαδημαϊκές παρεμβάσεις.				✓	
2.4.4	Η ακαδημαϊκή ιεραρχία του ιδρύματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και Συντονιστές προγραμμάτων, ακαδημαϊκό προσωπικό) έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακαδημαϊκή αριστεία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.				✓	
2.4.5	Οι πληροφορίες που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών αναρτώνται δημόσια και περιλαμβάνουν:				✓	
2.4.5.1	Τις διατάξεις αναφορικά με τις πιστώσεις μονάδων				✓	
2.4.5.2	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα				✓	
2.4.5.3	Τη μεθοδολογία				✓	
2.4.5.4	Τις περιγραφές των μαθημάτων				✓	
2.4.5.5	Τη δομή του προγράμματος				✓	
2.4.5.6	Τα κριτήρια εισδοχής				✓	
2.4.5.7	Τη μορφή και τις διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών				✓	



2.4.6	H απονομή του τίτλου σπουδών συνοδεύεται από «Παράρτημα Διπλώματος»(diploma supplement) το οποίο είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.				✓
2.4.7	Διασφαλίζεται αποτελεσματικός μηχανισμός αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες.		✓		
2.4.8	H αναγνώριση και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων από προηγούμενη φοίτηση ρυθμίζεται με διαδικασίες και κανονισμούς οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι περισσότερες πιστωτικές μονάδες απονέμονται από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.			✓	

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι απαιτείται πιο οργανωμένη διαδικασία ανατροφοδότησης των διδασκόντων σχετικά με την αξιολόγηση των φοιτητών. Διαπιστώθηκε ασυμφωνία κάποιων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών (syllabi) που περιλαμβάνονταν στην αίτηση με τα τρέχοντα προγράμματα σπουδών.

Οι συνολικές πιστωτικές μονάδες (ECTS) του προγράμματος είναι 120, από αυτές 67,5 πιστωτικές μονάδες αφορούν τα υποχρεωτικά μαθήματα, 22,5 μαθήματα επιλογή ή 22,5 την πτυχιακή μελέτη (έρευνα για διατριβής) και 30 την πρακτική άσκηση.

Η πρακτική άσκηση γίνεται και στα 4 εξάμηνα. Η έναρξη της πρακτικής άσκησης από το πρώτο εξάμηνο κρίνεται βεβιασμένη γιατί οι φοιτητές δεν έχουν προλάβει να αποκτήσουν αρκετή θεωρητική γνώση.

Τέλος δεν δίνεται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης των φοιτητών στην αλλοδαπή.

2.5	Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.5.1	Οι συνεργασίες του προγράμματος με άλλα ιδρύματα συγκρίνονται θετικά με αντίστοιχες συνεργασίες άλλων τμημάτων / προγραμμάτων σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.			✓		
2.5.2	Προσελκύονται Επισκέπτες Καθηγητές εγνωσμένου κύρους.		✓			
2.5.3	Συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες σε προγράμματα ανταλλαγών.				✓	
2.5.4	Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών είναι συμβατή με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον κυπριακό χώρο και διεθνώς.					✓

Ο αριθμός συνεργασιών με άλλα ιδρύματα κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός, λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα λειτουργεί για μικρό χρονικό διάστημα.

Προβληματική κρίνεται η απουσία ικανού αριθμού προσκεκλημένων εισηγητών διεθνούς κύρους, γεγονός που μειώνει τη διεθνή απήχηση του προγράμματος.



Το πρόγραμμα συγκρίνεται θετικά με αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στο εξωτερικό σε ίδρυματα της ίδιας βαθμίδας και υπερτερεί τουλάχιστον κάποιων προγραμμάτων που λειτουργούν στην Κύπρο.

2.6	Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία	1	2	3	4	5
2.6.1	Οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ανταπόκριση του προγράμματος στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες των αποφοίτων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές.					✓
2.6.2	Με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας αναμένεται απορρόφηση των αποφοίτων σε ικανοποιητικό βαθμό.			✓		
2.6.3	Τα οφέλη της κοινωνίας από το πρόγραμμα σπουδών είναι σημαντικά.			✓		

Οι απόφοιτοι του προγράμματος αναμένεται να έχουν την απαραίτητη κατάρτιση αλλά και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για να ανταποκριθούν επαρκώς στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες που θα κληθούν να υπηρετήσουν. Οι συνεισφορά τους στην κοινωνία αναμένεται να είναι πολύ θετική.

### 3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

3.1	Συνέργεια Έρευνας και Διδασκαλίας	1	2	3	4	5
3.1.1	Διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.		✓			
3.1.2	Τα νέα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενσωματωμένα στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.		✓			
3.1.3	Παρέχονται επαρκείς και ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη στήριξη των ερευνητικών συνιστώσων του προγράμματος σπουδών τα οποία είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στο προσωπικό και στους φοιτητές/τριες.				✓	
3.1.4	Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά με το σύστημα κριτών, σε διεθνή συνέδρια, πρακτικά συνεδριών εκδόσεις κλπ.			✓		
3.1.5	Η εξωτερική, μη κρατική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.				✓	
3.1.6	Η εσωτερική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων		✓			



	Ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.				
3.1.7	Η πολιτική, έμμεσης ή άμεσης, εσωτερικής χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική.	✓			
3.1.8	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών, ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του προγράμματος σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα είναι ικανοποιητική.		✓		
3.1.9	Η εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία είναι επαρκής			✓	

Με εξαίρεση 3 διδάσκοντες που έχουν αρκετά σημαντικό και αξιόλογο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο, η απουσία ερευνητικού έργου από την πλειοψηφία των διδασκόντων δεν διασφαλίζει ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.

Η ΕΑΑ θεωρεί προβληματική την σχεδόν παντελή απουσία υποστήριξης της ερευνητικής διαδικασίας από εσωτερικούς πόρους. Για την διενέργεια ικανοποιητικής ποιότητας ερευνητικών διατριβών θα απαιτηθεί η χρηματοδότηση από πόρους τους προγράμματος, μια διαδικασία που ακολουθείται από πολλά αντίστοιχα προγράμματα στο εξωτερικό.

#### 4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1	Διοικητικοί Μηχανισμοί	1	2	3	4	5
4.1.1	Υπάρχει Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας που υποστηρίζει τους φοιτητές/τριες στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες.				✓	
4.1.2	Οι θεσμοθετημένοι διοικητικοί μηχανισμοί για παρακολούθηση και στήριξη φοιτητών είναι επαρκείς.				✓	
4.1.3	Η απόδοση των μηχανισμών αυτών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.				✓	

Οι διοικητικοί μηχανισμοί υποστήριξης των φοιτητών και του διοικητικού προσωπικού θεωρούνται πολύ ικανοποιητικοί.

4.2	Υποδομές / Υποστήριξη	1	2	3	4	5
4.2.1	Υπάρχουν κατάλληλα βιβλία και έγκριτα περιοδικά που υποστηρίζουν το πρόγραμμα.			✓		
4.2.2	Υπάρχει υποστηρικτική πλατφόρμα εσωτερικής επικοινωνίας.				✓	



4.2.3	Οι εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος.					✓
4.2.4	Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.τ.λ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.					✓
4.2.5	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές/τριες.					✓
4.2.6	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα.					
4.2.7	Παρέχονται, στο διδακτικό προσωπικό, δυνατότητες επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.					

Οι κτηριακές υποδομές, οι εγκαταστάσεις και ο διαθέσιμος εξοπλισμός κρίνονται ότι υπάρχουν σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα.

4.3	Οικονομικοί Πόροι	1	2	3	4	5
4.3.1	Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του προγράμματος σπουδών επιτρέπουν την ανάπτυξη του προγράμματος και του ακαδημαϊκού/εκπαιδευτικού προσωπικού.			✓		
4.3.2	Η διάθεση των οικονομικών πόρων που αφορούν ακαδημαϊκά θέματα είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.				✓	
4.3.3	Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού είναι ανάλογες με τις αμοιβές ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού αντίστοιχων ιδρυμάτων στην Κύπρο.		✓			
4.3.4	Τα δίδακτρα των φοιτητών/τριών συνάδουν με τα δίδακτρα αντίστοιχων ιδρυμάτων.				✓	

Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του Πανεπιστημίου φαίνεται ότι γίνεται αποτελεσματικά από τα αρμόδια θεσμικά ακαδημαϊκά όργανα. Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού προσωπικού πλήρους απασχόλησης θεωρούνται ανάλογες αντίστοιχων προγραμμάτων που προσφέρονται από μη κρατικά Πανεπιστήμια.

Αντίθετα, η ωριαία αποζημίωση που δίνεται στους διδάσκοντες μερικής απασχόλησης θεωρείται χαμηλή και δεν φαίνεται να διαφοροποιείται επαρκώς ανάλογα με τα ακαδημαϊκά προσόντα του διδάσκοντα.

**Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών.**



5.	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3	4	5
5.1	Οι διαδικασίες ανατροφοδότησης των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τους φοιτητές είναι ικανοποιητικές.					
5.2	Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού διασφαλίζουν ότι οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και εμπειρία για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.					
5.3	Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και υποστήριξη στους διδάσκοντες, για να μπορέσουν να υποστηρίξουν αποδοτικά την εκπαιδευτική διαδικασία.					
5.4	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι ικανοποιητικοί.					
5.5	Παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση στους εκπαιδευόμενους από τους διδάσκοντες μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.					
5.6	Εξασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ομαλή εξ αποστάσεως επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτηών.					
5.7	Διασφαλίζεται η συνέπεια της αξιολόγησης, η ισότιμη εφαρμογή της σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και η τήρηση προκαθορισμένων διαδικασιών.					
5.8	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.					
5.9	Το πρόγραμμα διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς υποδομές υποστήριξης της μάθησης.					
5.10	Οι υποστηρικτικές υποδομές είναι εύκολα προσβάσιμες.					
5.11	Οι φοιτητές ενημερώνονται και εκπαιδεύονται σχετικά με τα διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.					
5.12	Οι διαδικασίες συστηματικού ελέγχου και βελτίωσης των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι συχνές και αποτελεσματικές.					
5.13	Οι υποδομές για εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι συγκρίσιμες με τις υποδομές Πανεπιστημίων στην					



	<b>Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.</b>				
5.14	Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης παρέχονται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε να υποστηρίζονται οι ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων.				
5.15	Οι φοιτητές/τριες και οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες για το πρόγραμμα, το επίπεδο και τον τρόπο διδασκαλίας τους ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.				
5.16	Το ποσοστό του διδακτικού προσωπικού σε ένα πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται εξ αποστάσεως, το οποίο κατέχει διδακτορικό τίτλο, δεν είναι μικρότερο από 75%.				

Δεν υπάρχει πρόγραμμα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

**Σημειώστε αν ισχύουν τα πιο κάτω, βάζοντας ✓ στο τετραγωνάκι δίπλα από τη δήλωση. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι δηλώσεις, σημειώστε τι ισχύει:**

Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα δεν υπερβαίνει τους 30 φοιτητές.	
Είναι απαραίτητη η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία υπό την εποπτεία του ίδιου του Ιδρύματος ή υπό την εποπτεία αξιόπιστων φορέων που λειτουργούν στις χώρες των διδασκομένων.	
Ο αριθμός των τμημάτων εξ αποστάσεως προγράμματος στα οποία διδάσκει το ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υπερβαίνει τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκει το διδακτορικό προσωπικό στα συμβατικά προγράμματα και ο διδακτικός φόρτος του διδάσκοντος συνυπολογίζεται.	

**Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα διδακτορικά προγράμματα σπουδών.**

6.	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	2	3	4	5
6.1	Διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών μέσα από Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.					
6.2	Η δομή και το περιεχόμενο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητικά και διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών.					
6.3	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα υποστηρίξει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών είναι επαρκής.					
6.4	Οι επιβλέποντες των διδακτορικών διατριβών έχουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και την εμπειρία για την εποπτεία των συγκεκριμένων διατριβών.					



6.5	Η προσβασιμότητα των ενδιαφερόμενων μερών στους κανόνες διδακτορικών σπουδών είναι ικανοποιητική.				
6.6	Ο αριθμός των διδακτορικών φοιτητών τους οποίους επιβλέπει ένα ακαδημαϊκό μέλος είναι ικανοποιητικός για τη συνεχή και αποτελεσματική ανατροφοδότηση του φοιτητή και σύμφωνος με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.				
6.7	Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών συμβούλων και επιβλεπόντων είναι ικανοποιητικά και καλύττουν τα θεματικά πεδία έρευνας των διδακτορικών φοιτητών του προγράμματος.				

Δεν υπάρχει διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών.

### ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Η ΕΕΑ εκφράζει την ικανοποίησή της για τον τρόπο οργάνωσης του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Κλινική Διαιτολογία, του Πανεπιστημίου της Λευκωσίας, το οποίο κρίνεται εφάμιλλο αντίστοιχων προγραμμάτων σπουδών της αλλοδαπής.

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 4 ακαδημαϊκά εξάμηνα (67.5 ECTS υποχρεωτικά μαθήματα, 30 ECTS πρακτική άσκηση, 22.5 ECTS μαθήματα επιλογής ή 22.5 ECTS μεταπτυχιακή εργασία). Η πρακτική άσκηση των φοιτητών διενεργείται και στα τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Η ΕΕΑ κρίνει ότι η υποστήριξη των φοιτητών στη διαδικασία μάθησης είναι πολύ ικανοποιητική. Το σύνολο σχεδόν των διδασκόντων είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου και τα μαθήματα γίνονται σε εβδομαδιαία βάση, για 12-13 εβδομάδες. Αυτή η πρακτική ευνοεί την συχνή επαφή διδασκόντων και διδασκομένων με θετικά αποτελέσματα για την ακαδημαϊκή διαδικασία.

Διαπιστώθηκε επάρκεια στη διαθεσιμότητα χώρων και μέσων υποστήριξης της διδασκαλίας. Ιδιαίτερα θετική κρίνεται η διαθεσιμότητα εργαστηριακών χώρων και οργάνων για την υποστήριξη των εργαστηριακών μαθημάτων και της έρευνας.

Το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζεται από 9 διδάσκοντες (8 με PhD) και 1 με MSc. Από τους 9 διδάσκοντες, οι 8 διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο ενώ ένας είναι επισκέπτης καθηγητής από την Ελλάδα. Έχει αναφερθεί συνεργασία με προσκεκλημένους καθηγητές/διδάσκοντες, γεγονός που ευνοεί ιδιαίτερα την εμβάθυνση των φοιτητών σε συγκεκριμένους τομείς. Η επιπροπή θεωρεί ότι το ακαδημαϊκό προσωπικό διαθέτει όλα τα τυπικά και κυρίως τα ουσιαστικά προσόντα για την υποστήριξη των μαθημάτων. Πολλοί συμμετέχουν ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα και έχουν καθιερωμένες συνεργασίες με ερευνητές στην Κύπρο και το εξωτερικό. Διαπιστώθηκε όμως ότι άνω του 70% των διδασκόντων δεν έχουν να επιδείξουν σημαντικό δημοσιευμένο ερευνητικό έργο τόσο συνολικά όσο και τα τελευταία χρόνια, στα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι απαιτείται πιο οργανωμένη διαδικασία ανατροφοδότησης των



διδασκόντων σχετικά με την αξιολόγηση των φοιτητών. Διαπιστώθηκε ασυμφωνία κάποιων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών (syllabi) που περιλαμβάνονταν στην αίτηση με τα τρέχοντα προγράμματα σπουδών.

Το υπό αξιολόγηση ΠΜΣ συγκρίνεται θετικά με αντίστοιχα ΠΜΣ που λειτουργούν στο εξωτερικό σε αντίστοιχα Ιδρύματα και υπερτερεί τουλάχιστον άλλων ΠΜΣ στην Κλινική Διαιτολογία που λειτουργούν στην Κύπρο.

**Ονόματα και υπογραφές Προέδρου και Μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης:**

Όνομα:	Υπογραφή:
Καθηγητής Συντώσης Λάμπρος	
Αναπληρωτής Καθηγητής Γιαννακούρης Νίκος	
Καθηγητής Ταραντίλης Πέτρος	
Ντάφλος Νικόλαος	
Βασιλειάδης Μιχάλης	

Ημερομηνία: 22/12/2016